

HELENA RIVIÈRE:

Känslans irrfärder – eller politiken som teater

ceremoniella arrangemanget omkring delgivningen av ett budskap om viljekraft och motståndskraft.

Göran Persson har denna verkningskraft. Och då är det väl att märka *performern* Persson jag talar om. Vem han är bakom scenen visar sig med tiden. Om man säger att han är en god pedagog så fångar det en icke oväsentlig del av hans förmåga, men långtifrån allt. Han talar i klara ord, förmedlar en gammaldags rättskänsla som inte dinglar fram i släptåg på underdoggen utan som står rak och bärs av ansvar. Han bottnar i sig själv, i en självkänsla som är av godo. Hans övertygelsekraft är av samma slag som övertalningsförmågan hos en timmerbil som kolliderar med en Cittra. Den känslomässiga sidan av det politiska framträdandet bär sitt eget budskap oberoende av det politiska innehållet och ska inte negligeras:

Arbetarrörelsens öde

– Det finns spekulationer om att vi ska gå härifrån splittrade, men vi vet bättre. Vi vill lägga splittring och inre motsättningar bakom oss. Vi är här som beslutsfattare. Vi vill vara överens. Var och en av er förstår vad

som står på spel. Ni har arbetarrörelsens öde i era händer. Var och en av er har förstått att vi måste se till helheten och till gemensamma intressen. Vad det gäller är att komma fram till sådant som förenar och inte till sådant som splittrar. (Ungefär så.)

Försonligt stäm

För varje ord av beröm för den mognad och vidsyn som Göran Persson lyfte fram, sträckte hela kongressen på sig och lade en tum till sin inre växt. Det var vanlig god barnuppfostran, inte konstigare än så. Uppmuntran som direktiv. En variant på potträningen. Det känns bra att höra att *Vårt land är fint, att vi lever i ett fint land, att Sverige är ett fint och bra land, att vi kan vara stolta över vårt fina land, att vårt land är fint...* Man blir försonligt stäm och vill höra mera.

Det är naturligtvis med känslan som en politisk reformator måste börja sitt arbete. Moderaterna kan ha en aldrig så god och framtidsinriktad politik men själva anropet ger inte någon kick direkt. Siffror och teknikaliteter blir lätt till ett läte. De fäster inte. Det politiska budskapet måste på något sätt ta omvägen om

Det egentliga innehållet i den socialdemokratiska extrakongressen låg på ett symboliskt plan. Det viktiga som hände var inte behandlingen av texten, det var inte arton tusen ändringsyrkanden, typ "att betona vikten av insatser". Nej, hur mycket tid som än ägnades åt att kommentera och justera dokumentet så var mötet platsen för ett annat ärende. I det ledarlösa tillstånd Sverige levt sedan lång tid tillbaka hade motstridiga verklighetsbeskrivningar skapat missmod och slitningar. Nu var den primära uppgiften för den nye att samla och ena. Det var också vad han gjorde. Kongressen var sammankallad inte så mycket för att staka ut riktlinjer för framtiden som för att ta emot riktlinjer. Kongressen var det

den personliga känslan för att nå fram.

Svårigheten för moderaterna ligger i att göra politik av en politik som har som bas att låta folk vara ifred. "Problemet med individualismen är att skapa en massrörelse av den" som Henrik Tikkanen noterade.

Socialdemokratiska idealbilden

Ändå är det detta LÄMNA MIG IFRED som är den känslomässiga grunden för liberalismen. Det är en känsla som växer ur det eviga gnagandet på den som arbetar, strävar, förkovrar sig, tar sig upp, berikar sig, vidgar sina ramar. Det är ett intuitivt motstånd mot att sugas in i den socialdemokratiska idealbilden av den totalt medellöse, den barskrapade, att avklädas sitt jag, sin unicitet, och matas in i den svenska svaghetsidentiteten, upphängd i stödapparaten och föremål för

medikalisering, ömkad och petad på med käppar. Som fyra unga bosnier

” Det är ett intuitivt motstånd mot att sugas in i den socialdemokratiska idealbilden av den totalt medellöse, den barskrapade, att avklädas sitt jag, sin unicitet, och matas in i den svenska svaghetsidentiteten, upphängd i stödapparaten och föremål för medikalisering, ömkad och petad på med käppar. Som fyra unga bosnier uttryckte det när de återvände till Bosnien efter några år i den svenska omsorgen: hellre granater än svenska psykologer. ”

uttryckte det när de återvände till Bosnien efter några år i den svenska omsorgen: hellre granater än svenska psykologer.

Moderat är vidare känslan av protest mot megalomanin, mot storhetsvansinnet, att staten är för stor, att staten hanterar för mycket pengar, att grunden för den omoral som breder ut sig är att staten samlar på sig för mycket, att moralen skulle vridas rätt igen om folk själva fick tillgodogöra sig frukterna av sitt arbete, om de fick erkänsla och respekt för det de faktiskt bidrar med till det gemensamma, om dygden och insatserna och förbättringarna belönades i stället för att bestraffas.

Inte ens halva sanningen

Människans existentiella grundvillkor är yttre tvång och inre frihet. Det är den känslomässiga basen. Den rationella förklaringen av världen och sammanhangen är konstigt nog inte ens halva sanningen. Inte ens i politiken. Det är värt att betänka att så är det.